

ВА 691

ОБЛАСТИ НА СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНФРАСТРУКТУРИ И ПРОИЗВОДСТВА

Приета: Прот. № 5 от 23.09.2022 г.

Лектор: проф. д-р Милен Балтов, Делян Лазаров

АНОТАЦИЯ

Дисциплината обхваща съвременните концепции в областта на стратегическите инфраструктури и производства и извежда дискуссионните моменти за предпоставките за появата и реализацията им. Ориентиран е към стимулиране придобиването на знания и умения за ролята на човешкия фактор и националните и общностни политики като феномен за генерирането на иновациите и инвестициите, така и към подходите в анализа на ресурсната обезпеченост, риска и инструментите за влиянието на количествените и качествени фактори върху успеха на бизнеса. Всичко това е дублирано в средата на университетската електронна платформа със съответстващите на методите интерактивни инструменти и форми за попълване и мониторинг, осигуряващи двупосочната комуникация.

Сигурността се разглежда свързано с риска и потенциалът на нещо или да придобие, или да загуби стойност. Натрупват се умения да се оцени риска и да се определя както потенциалния минус, така и потенциалния ръст на инвестицията. Тъй като управлението на производството и иновациите винаги включва много несигурност, рискът трябва да се разглежда не само като фактор, който да бъде сведен до минимум. Ще се разглеждат и съществени рискове от масова дезинформация и кибератаки, с които се цели застрашаване на националната сигурност, както и киберпрестъпления, насочени към потребителите на информационни ресурси.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основните цели на дисциплината са да систематизират знанията на студентите в областта на съвременните концепции за стратегическите инфраструктури и производства. Цели се развиването на умения за анализ и управление на тези процеси. В обучителния процес е заложено прилагането на интерактивни методи като решаване и разработка на казуси и оценка и избор на инвестиционно решение. За разлика от редица европейски държави, в България няма поставена нормативна и методологическа основа за реализация на индустриалните политики и особено за развитие на техния ключов инструмент - индустриалните зони. Целта пред студентите е да извършат обективно и икономически целесъобразно представяне на общите и специфичните условия на икономическата среда, в която са разположени индустриалните обекти и инфраструктури, за да може да се разкрие пълният потенциал на ползите за бъдещите инвеститори. Целта е да могат да набележат конкретни действия за развитието на индустриалната база в страната в съответствие с приоритетни сектори и стимули за привличане, задържане и разширяване на инвестиции на територията.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината е нов специализиран курс за студенти в магистърска степен и изисква предварително овладяване на понятийния апарат и знанията, свързани с финансите, маркетинга, организацията и управлението на бизнеса, както и с останалите дисциплини по управление в съответните функционални области. Стъпва върху опита и знанията от завършеното образование на бакалаврите икономисти, а за студентите от други направления е предвидена допълнителна година, в която ще овладеят тези знания.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				заочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Магистърска степен Бизнес администрация Кръгова икономика	Задължителна	6	30	30		60	30			30

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Стратегически цели, области на въздействие и мерки

Процес на разработване и принципи. Анализ на потенциала.

Тема 2. Национален контекст, градски и регионален контекст

Стратегическа хоризонтална политика: Иновационна. Човешки капитал. Насищане и достъп до пазара. Финансов капитал.

Тема 3. Дигитални технологии

Добра регулаторна среда и добро управление. Тематични приоритети. Информатика и ИКТ. Нови технологии в креативните и рекреативни индустрии.

Тема 4. Стратегически инициативи и проекти

Основни принципи и модели. Инициативи и проекти за създаване на иновационен капацитет. Инструменти за постигане на стратегията. Инфраструктура.

Тема 5. Фактори за успешна иновационна дейност

Ефективно обединение на данни, анализи и отрасловиданни. Експертизи. Концентрация и съгласуваност на иновационната ценност. Непрекъснато развитие на компетенциите за формиране и усъвършенстване на иновационни способности. Непрекъснато усъвършенстване на работните процеси.

Тема 6. Превръщане на иновационните стратегии във вектор за бъдещото развитие на компаниите

Наличие на ефективни образователни структури и иновативно обучение. Наличие на ефективни Центрове за компетенции (ЦК). Наличие на ефективни Иновационни центрове. Наличие на ефективни Бизнес инкубатори.

Тема 7. Автоматизация на знанието

Секторен анализ. Мехатроника и чисти технологии. Индустрии за здравословен живот и биотехнологии. Транспорт и логистика

Тема 8. Интернационализация

Прогноза за бъдещо развитие на иновативни сектори и регионална специализация. Общ преглед на индустриалните зони и инфраструктури в България.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Учебните дейности са базирани на материал в лекционен курс и на семинарна и самостоятелна работа през семестъра по решаване на казуси и изготвяне индивидуално на пример (базиран на казусния метод) в областта на промишлеността и индустриалните зони. Основната тежест е в работата на студентите по групови задания - проекти (условия за допускане до изпит). Работата по тези три основни направления е както в семинарните занятия, така и самостоятелно извън часовете, но е изцяло покрита с интерактивните инструменти в университетската е-платформа Мудъл.

КУРСОВИ ЗАДАЧИ И ПРОЕКТИ

Освен, че самите казуси са качени в платформата, живата дискусия по тях се предхожда от изразяване на мнения и сценарийна „репетиция“ в платформата. Когато те самите разработват своите мини казуси – за промишлени сектори и инфраструктури в България, чрез генерирането им в платформата на два етапа – избор и същински анализ се постига интерактивност и се избягва дублиране на примерите. Работата по проекти е изцяло свързана с генерирани входящи данни и ограничители поставени през платформата, които могат само да се наблюдават в реално време, но не и да се копират.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Работата на всеки студент през семестъра се оценява с текуща оценка. Тя се получава от качеството на работата над казус, разработването на пример и решение по задание на проекти. Семестриалният изпит е изпитен тест. Освобождаване от него се допуска с много добра и отлична оценка, получена от презентацията на разработен казус и решението по задание на проект.

При формирането на крайната оценка освен резултата от семестриалния изпит се има предвид и текущата оценка.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Балтов М. и колектив, „Икономика и бизнес планиране на технологично базирани малки и средни предприятия“, Акад. Издателство на БАН „М. Дринов“, София, 2008 г.
2. Балтов М., Инвестиционните проекти в индустриални предприятия – примерът на „Трансвагон“ АД, Сборник от Конференция „Предпоставки и възможности за индустриален растеж в България“, УНСС, Равда, 2013 г.
3. Регионален план за развитие на Югоизточен район от ниво 2 <http://www.mrrb.government.bg/?controller=articles&id=521>
4. Регионален план за развитие на Южен централен район от ниво 2 <http://www.mrrb.government.bg/?controller=articles&id=521>
5. Световната банка- TheGlobalEconomy.com
6. Свободна безмитна зона – Бургас- <http://www.freezonebourgas.com/>
7. Свободна зона Пловдив АД- <http://www.freezone.bg/>
8. София Тех Парк- <http://sofiatech.bg/>
9. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, «Иновации.бг 2021», ЦИД, София, 2021 г.

10. Amit, Raphael and Schoemaker, Paul J. H., "Strategic Assets and Organizational Rent", Strategic Management Journal, Vol. 14, No. 1, pp. 33-46, 1993.
11. Baltov M., The Industrial Zones Development Project - Bulgaria, Resources portfolio of the "Megaproject: The effective design and delivery of megaprojects in the European Union.", Leeds, 2012.
12. Colliers International, „България: Пазар на логистични и индустриални площи“, януари 2013
13. Evangelista P., Knowledge and Investment: The Sources of Innovation in Industry, „New Horizons in the Economics of Innovation Series“, Edward Elgar Pub, 2014.
14. McKeever, Edward and Anderson, Alistair R. and Jack, Sarah, "Entrepreneurship and mutuality: social capital in processes and practices", 2014.
15. McGahan, A. M. and Porter, M. E., "How Much Does Industry Matter, Really?" Strategic Management Journal 18(Summer Special Issue): pp.15-30, 1997.
16. McGee, Jeffrey E. and Dowling, Michael J. and Megginson, William L., "Cooperative strategy and new venture performance: The role of business strategy and management experience", Strategic Management Journal, 1995, vol. 16, issue 7, 565-580.
17. O'Regan, N. and Ghobadian, A., „Innovation in SMEs: The Impact of Strategic Orientation and Environmental Perceptions“. International Journal of Productivity and Performance Management, 54, 81-97, 2005.
18. Ortega, C., Griffin, C. Investment Promotion Essentials, Investment Climate Advisory Series, World Bank Group, Washington, D. C., 2009.
19. Sofia Airport Center- <http://sac.bg/bg/why-sac/>
20. The Global Competitiveness Report
http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf;
21. Russman M.; Lorenz M.; Gerbert Ph.; Waldner M.; Justus J.; Engle P.; Harnisch M.: Industry 4.0: The future of productivity and growth in manufacturing industries, The Boston Consulting Group, 2015.

ВА 444

ОБЛАСТИ НА СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНФРАСТРУКТУРИ И ПРОИЗВОДСТВА

Лектор: проф. д-р Милен Балтов, Делян Лазаров

- Стратегическите документи на ЕС и характерът на оперативните програми в България.
- Специфика и подходи за посрещане на нуждите на МСП.
- Стратегически цели, области на въздействие и мерки
- Процес на разработване и принципи
- Анализ на потенциала
- Национален контекст, градски и регионален контекст
- Стратегическа хоризонтална политика: Иновационна
- Човешки капитал
- Насищане и достъп до пазара
- Финансов капитал
- Дигитални технологии
- Добра регулаторна среда и добро управление
- Тематични приоритети
- Информатика и ИКТ
- Нови технологии в креативните и рекреативни индустрии
- Стратегически инициативи и проекти
- Основни принципи и модели
- Инициативи и проекти за създаване на иновационен капацитет
- Инструменти за постигане на стратегията
- Инфраструктура
- Фактори за успешна иновационна дейност
- Ефективно обединение на данни, анализи и отраслови
- Експертизи
- Концентрация и съгласуваност на иновационната ценност
- Непрекъснато развитие на компетенциите за формиране и усъвършенстване на иновационни способности
- Непрекъснато усъвършенстване на работните процеси
- Превръщане на иновационните стратегии във вектор за бъдещото развитие на компаниите
- Наличие на ефективни образователни структури и иновативно обучение
- Наличие на ефективни Центрове за компетенции (ЦК)
- Наличие на ефективни Иновационни центрове

- Наличие на ефективни Бизнес инкубатори
- Автоматизация на знанието
- Секторен анализ
- Мехатроника и чисти технологии
- Индустрии за здравословен живот и биотехнологии
- Транспорт и логистика
- Интернационализация
- Прогноза за бъдещо развитие на иновативни сектори и регионална специализация
- Общ преглед на индустриалните зони в България

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Балтов М. и колектив, „Икономика и бизнес планиране на технологично базирани малки и средни предприятия“, Акад. Издателство на БАН „М. Дринов“, София, 2008 г.
2. Балтов М., Инвестиционните проекти в индустриални предприятия – примерът на „Трансвагон“ АД, Сборник от Конференция „Предпоставки и възможности за индустриален растеж в България“, УНСС, Равда, 2013 г.
3. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, «Иновации.бг 2021», ЦИД, София, 2021 г.
4. Amit, Raphael and Schoemaker, Paul J. H., “Strategic Assets and Organizational Rent”, Strategic Management Journal, Vol. 14, No. 1, pp. 33-46, 1993.
5. Baltov M., The Industrial Zones Development Project - Bulgaria, Resources portfolio of the “Megaproject: The effective design and delivery of megaprojects in the European Union.”, Leeds, 2012.
6. Evangelista P., Knowledge and Investment: The Sources of Innovation in Industry, „New Horizons in the Economics of Innovation Series“, Edward Elgar Pub, 2014.
7. McKeever, Edward and Anderson, Alistair R. and Jack, Sarah, “Entrepreneurship and mutuality: social capital in processes and practices”, 2014.
8. McGahan, A. M. and Porter, M. E., "How Much Does Industry Matter, Really?" Strategic Management Journal 18(Summer Special Issue): pp.15-30, 1997.
9. McGee, Jeffrey E. and Dowling, Michael J. and Megginson, William L., “Cooperative strategy and new venture performance: The role of business strategy and management experience”, Strategic Management Journal, 1995, vol. 16, issue 7, 565-580.
10. O'Regan, N. and Ghobadian, A., „Innovation in SMEs: The Impact of Strategic Orientation and Environmental Perceptions“. International Journal of Productivity and Performance Management, 54, 81-97, 2005.
11. Russman M.; Lorenz M.; Gerbert Ph.; Waldner M.; Justus J.; Engle P.; Harnisch M.: Industry 4.0: The future of productivity and growth in manufacturing industries, The Boston Consulting Group, 2015.